

Mitattua Puhtautta – hanke

Hygieniakartoitukset kaupunginsairaaloissa 2011

Hankkeen tausta

Mitattua puhtautta –hanke toteutettiin Helsingin kaupungin innovaatorahaston myöntämällä määrärahalla, joka oli 90 000 euroa. Suurin kustannuserä oli Helsingin yliopiston tutkijoiden asiantuntijapalkkiot tutkimusmenetelmiseen.

Hankkeen suunnittelu

Hankkeen suunnittelukokous oli tammikuussa 2011. Suunnittelussa käytettiin hyväksi Tuleeko Puhdasta –hankkeen tuloksia ja kokemuksia.

Hankkeeseen otettiin mukaan aikaisemmassa tutkimuksessa olleet Haartmanin ja Laakson sairaalat, jotta nähtäisiin, onko kehitystä tapahtunut erilaisten interventioiden (koulutuksia ja työn seuranta opastuksineen) johdosta. Vuonna 2011 pintahygienianäytteitä otettiin lisäksi Herttoniemen ja Marian sairaaloissa. Kaikissa sairaaloissa näytteitä otettiin kahdella eri osastolla ja muutamissa erikoiskohteissa, esim. Marian sairaalassa tutkittiin endoskopiayksikön pintoja. Ennen pintahygienianäytteiden ottoa Helsingin yliopiston tutkijat tutustuivat uusiin kohteisiin, valokuvasivat kaikki näytteenottopisteet ja myös tarkistivat aikaisemmat tutkimuskohteet sekä tekivät yksityiskohtaisen näytteenottosuunnitelman, jotta näytteiden otto sujuisi mahdollisimman joustavasti sovittuna tutkimuspäivänä.

Näytteiden otto ja mittausmenetelmät

Näytteet otettiin toukokuun 2011 aikana. Osassa huoneita näytteitä otettiin sekä ennen siivousta että siivouksen jälkeen. Koko tutkimuksessa otettiin noin 8400 pintahygienianäytettä (noin 2100/sairaala). Tutkittavat näytteenottopisteet olivat käytävillä, potilashuoneissa, potilaiden saniteettitiloissa, päivähuoneissa, osastokeittiöissä, lääkärin ja osastonhoitajan huoneissa henkilökunnan tauko- ja WC-tiloissa, huoltohuoneissa ja varastoissa. Näytteiden otossa keskityttiin kosketuskohtiin.

Mittausmenetelminä oli kokonaismikrobi-, home- ja hiivanäytteiden ottaminen kaikista tiloista. Kosteissa tiloissa otettiin enterobakteeri – ja beta-gur –näytteitä. Lisäksi käytettiin ATP – bioluminesenssimenetelmää ja otettiin proteiini- ja pölynäytteitä.

Pintahygieniakartoituksen tulokset

Helsingin yliopiston tutkijat esittelivät tutkimuksen tulokset kolmessa eri tilaisuudessa ja osallistujilla oli mahdollisuus esittää kysymyksiä ja saada tarkennuksia tehdystä tutkimuksesta. Tutkimusraportit lähetettiin sähköisesti tutkimussairaaloihin ja hallintoon.

Sairaaloiden erot olivat suhteellisen pienet, kun tarkastellaan kaikkien eri menetelmillä saatujen mittaustulosten keskiarvoja. Sairaaloiden eroja oli lähinnä tarkasteltaessa eri mittausmenetelmiä. Ongelmallisimmat näytteenottokohteet olivat pesuallaiden reunat ja vaakapinnat, tuolit, erilaiset hyllyt ja telineet, pesuallaiden hanat, pöytien pinnat (ml. mahdolliset pöytäliinat), roska-astioiden kannet ja keittiökoneiden kosketuskohdat. Näiden kohtien siivousta on syytä tehostaa ja parantaa. Lisäksi tulee kiinnittää huomiota käsipyhyheannostelijoiden alapuolen, potilaspöytien laatikoiden, puhelimien, WC – istuinten kansien, –istuinrenkaiden ja tukikahvojen puhdistamiseen.

Tutkimuksen tulosten tarkastelu ja jatkotoimenpiteet

Tutkimuksen tuloksia pohdittiin yhdessä laitoshuollon kokouksissa ja jatkotoimenpiteistä sekä uusista työkäytännöistä sovittiin.

Hygieniaprojektin aikana ja sen jälkeen nousi vahvasti esiin se, miten tärkeää on siivota oikein eri tilat ottaen huomioon niiden toiminta. Laitoshuoltajan tulee hallita erilaiset siivousmenetelmät ja ymmärtää terveydenhuollon hygieeniset vaatimukset. Laitoshuoltajat tulee perehdyttää, opastaa hyvin työhön ja lisäksi tärkeää on seurata, tehdäänkö oikein. Laitoshuollossa laadittiin siivoustyön seurantalomake, jota lähimies käyttää seuratessaan ja arvioidessaan laitoshuoltajan siivoustyön tekemistä. Laitoshuollossa vuoden 2012 aikana kaikki esimiehet seuraavat oman alueensa laitoshuoltajien työtä ja yhdessä voidaan sitten arvioida ja kehittää työprosessia.

Mitattua puhtautta –hankkeeseen liittyvää täsmäkoulutus järjestettiin maalis-huhtikuussa 2012 aikana laitoshuoltajille ja esimiehille. Koulutuksen painopiste oli saniteettitilojen siivous, koska tutkimustulosten mukaan ko. tilojen siivouksessa oli eniten kehitettävää ja parannettavaa. Koulutustilaisuuksia oli 10 päivän aikana ja yleensä pidettiin kaksi tilaisuutta samana iltapäivänä.

Laitoshuollon työohjeita ja työnkuvauksia on tutkimustulosten pohjalta päivitetty joulukuusta 2011 alkaen. Esimerkiksi laitoshygieniaopas on päivitetty kesäkuussa 2012.

Liitteessä on esitetty Mitattua Puhtautta –hankkeen aikataulus.

Mitattua puhtautta - hankkeen vaiheistus 2011-2012

Vaihe	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	Syys	Loka	Marras	Joulu	2012
Suunnitteluskokous	X												
Näytteenottoaikat - tutustuminen yms			X	X									
Näytteiden otto					X								
Raportti valmis lähetettäväksi sähköisesti											X		
Tulosten esittely											X		
Jatkotoimenpiteistä keskustelua lahusa										X	X	X	
Laitoshuollon työohjeiden päivittäminen											X	X	jatkuu v. 2012
Saniteettikoulutukset													Maalis-huhtikuu
Siivoustyön seuranta - työn hallinnan arviointi ja kehittäminen													koko vuosi 2012

091 Hgin Talpa palvelukeskus 2011
1
RI Innovaatorahasto
25.07.2012

HANKERAPORTTI TILEITTÄIN
01.01 -31.12.2011

T072 SIVU
AJOPVM

HANKE NIMI

SUUNNITELTU(12)

TOTEUTUNUT

TOT %

99551 40 Tuleeko puhdasta -hanke

4341 Asiantuntijapalvelut

4355 Työvoiman vuokrauspalvelut

4739 Avustukset muille yhteisöille

MENOT

0,00

60.000,00

0,00

0,00

30.000,00

0,00

90.000,00

0,00

0,00

90.000,00

90.000,00

100,00

99551 40 Tuleeko puhdasta -hanke

-90.000,00

-90.000,00

100,00

YHTEENSÄ Innovaatorahasto

-90.000,00

-90.000,00

100,00

091 Hgin Talpa palvelukeskus 2011

25.07.2012

RAPORTTI YHTEENSÄ

HANKERAPORTTI TILIEITTÄIN
01.01 - 31.12.2011

SUUNNITELTU(12)
-90.000,00

TOTEUTUNUT
-90.000,00

TOT %
100,00

T072
AJOPVM

091 Hgin Talpa palvelukeskus 2011
RI Innovaatiorahasto
99551 40 Tuleeko puhdasta -hanke

HANKKEIDEN VIENTILUETTELO
JOULUKUU 2011

T020 SIVU 1
AJOPVM 25.07.2012

TILI	KIRPVM	TOSITE	V-ALUE	TAKOHTA	KUMPP	TOIM	KOHD	KLAJ	TIL	ERIT	VIENTISELITE	DEBET	KREDIT	
4341														
4341	111215	294117045	RI955	ARA	00	4706					S VALTIO/HELSINGIN Y	4006648	60.000,00	
*	4341										SALDO	60.000,00	60.000,00	0,00
4355														
4355	110617	294053434	RI955	ARA	0790	4610					POSIVIRE OY	4052486	2.576,00	
4355	111221	294119509	RI955	ARA	0790						POSIVIRE OY	4052486	2.704,00	
4355	111230	K44000144	RI955	ARA	0780	4706					Posiviren kustannuks		24.720,00	
*	4355										SALDO	30.000,00	30.000,00	0,00
99551											SALDO	90.000,00	90.000,00	0,00
VIRASTO	RI										SALDO	90.000,00	90.000,00	0,00

091 Hgin Talpa palvelukeskus 2011

HANKKEIDEN VIENTILUETTELO
JOULUKUU 2011

T020
AJOPVM 25.07.2012

-----				DEBET	KREDIT
-----				-----	-----
RAPORTTI YHTEENS†		SALDO	90.000,00	90.000,00	0,00